Anul I. No. 56. 4 pagini Arad, Marţi, 26 August 1924.

Abonamente:
un an . 520 Lei
½ an . 260 Lei
¼ an . 130 Lei

Tribuna Nouă

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul"

INSERŢII
se primesc după tarif la Administraţia ziarului şi la toate agenţiile de publicitate.

2 Lei ex. ZIAR POLITIC NAŢIONAL 2 Lei ex.
DIRECTOR: ION MONTANI.

Monstrul policefal

Arad, 25 August.

Să nu ne facem iluzii. In atmosfera intimă a şcolilor şi bisericilor minoritare din ţara noastră domnează în toată puterea lor tradiţională simbolurile de ieri. Valul zilei aruncă la mal dovezi din cele mai ascunse adâncuri.

Să luăm una din cele multe. Ne aducem aminte de păţania unui profesor dela gimnaziul călugărilor piariști din Timişoara. Acum în Iunie, absolvenţii gimnaziului sau fotografiat în tablou colectiv, pe care profesorul minoritar a găsit de cuviinţă să-l ornamenteze cu acvarele tendenţioase. Deasupra portretelor artistic combinate a pictat coroana regilor ungari cu istorica cruce răsturnată, păzită de doi îngeri, iar jos, într'un colţ al tabloului, un student-simbol, care îşi fâlfâie batista privind extaziat coroana. Luat de scurt autorul a spus, că simbolul pictat este emblema ordinului piarist, iar batista în mâna studentului este gestul de „bun rămas" adresat celor ce părăsesc gimnaziul. Ministrul ce putea să facă? L'a scos din învăţământ. Întrebăm: ce-ar fi făcut Apponyi-Jeszenszky într'un caz similar? Desigur ceva mai mult.

Nu repovestim cazurile cu arderea cărţilor româneşti de către elevii minoritari în parcul din Arad, nici nesfârşita serie de atentate morale la patriotismul elevilor din şcolile ungureşti dela Oradea, Cluj, Aiud, Orăştie şi pretutindeni unde ele există, — căci cititorii le cunosc. Şi totuşi ziarele ungureşti găsesc, că sancţiunile minimale ce se aplică din partea forurilor competente sunt acte de barbarism.

De ani de zile aceste ziare împroşcă cu înjurii pe ministrul de instrucţie şi duc campanii fulminante împotriva „regimului românesc anticultural". Zadarnic d. ministru Angelescu a dovedit caz de caz cu o logică de fier prelaţilor minoritari, că măsurile ce ia sunt strict adecvate realităţii, neaducând nici o atingere drepturilor minoritare, — campania surdă continuă. Şi bine face ministrul instrucţiunei, — care este şi un profesor savant, — că cercetează chestiunile date întotdeauna cu lupa adevărului. Dsa are la guvern sarcina cea mai ingrată în raporturile statului cu minoritarii, căci acolo, în şcoli şi biserici, sunt culcuşurile calde ale tendinţelor antipatriotice. Recunoştinţa ţării va veni pentru dsa, adevărat, mai târziu decât pentru toţi, ea va fi însă de-un rang istoric nepieritor.

Colegul dsale dela culte şi arte, cel mai blajin om al guvernului, d Al. Lapedatu, aşişderea un savant îndeobşte stimat şi iubit, procedează cu tactul unui Seneca, având chiar pentru minoritari farmecul superiorităţii, care captivează dela primul cuvânt, — nu scapă totuşi de violenţele presei ungureşti. Acest monstru policefal scoate limbi de pară din bun senin şi se repede vijelios.

Astfel, zilele trecute, întrebat de gazetari, d. Al. Lapedatu a îndrăznit să spună, — cu adevărat horribile dictu: „Ţara noastră se consolidează încet, dar sigur". — Cum! — se „con-so-li-dea-ză"!?

Să spun eu cum, — ţipă un ziar unguresc şi scrie:

„In sensul unui flagel de lăcuste, pustiind averile cinstite; în sens de uragane şi inundaţii cari ne distrug vetrele şi existenţa; în sens de Samum al pustietăţii, care ne învăluie în nouri de praf întreaga administraţie, şi — în sfârşit, în sens de ciumă secerătoare, care împrăştie asupra întregei noastre vieţi economice miasmele corupţiunei. Cât poate să fie de bun şi de fericit ministrul cultelor, când nici nu vede măcar cum colegul său dela instrucţie cu o patimă infernală aprinde rând pe rând lăcaşurile de cultură ale minorităţilor naţionale şi cu câtă bolnavă plăcere neroniană aruncă tăciuni asupra bisericilor" etc. etc.

Urmează în ziarul pe care îl cităm câteva artificii stilare, prin cari se încearcă oarecum temperarea acestor ieşiri de-o uimitoare desinvoltură ungurească. Se pare că însuş autorul s'a impresionat de acest ton atât de ridicat al urei nestăpânite.

Nu mai încape îndoială, că presa minoritară dela noi, şi în special cea ungurească duhneşte de reavoinţă şi patimă. Dar observatorul atent a putut să-şi dea seamă, că e vorba aici de-un simptom mai general, care s'a ivit de câteva luni încoace. In oraşe pretutindeni, la cafenea, în prăvălii şi pe stradă concetăţenii noştri minoritari au ridicat tonul. Aşa-i că am putut constata cu toţii?

Să nu fim rău înţeleşi: ne ironizează, ignorează şi chiar înjură, când le vorbim româneşte cu blândeţe.

Ce să fie? Sbuciumul ultim şi simptomatic al unei conştiinţi colective, în care adevărul inmutabil al ultimelor evenimente istorice a început să pătrundă?

Să mai vedem...

Şcolile conduse de călugări ori călugăriţe

Cu începerea noului an şcolar în şcolile confesionale catolice, conduse de călugări şi călugăriţe, în cazul când aceste şcoli nu sânt atârnătoare de episcopi, se va introduce ca limbă de propunere cea românească pentru întreg materialul de învăţământ. Aceasta în virtutea principiului, că şcolile din chestiune nu sânt naţionale, ci ale ordinilor de caracter universal şi cari în consecinţă trebuie să adopte limba de stat a ţărei în care se află.

NOTE

Sculptorul Romul Ladea

Arad, 25 Aug.

In ziarul nostru şi în ziarele cu viaţă scurtă cari au apărut aici în ultimul timp sfidând indiferenţa Aradului românesc, s'a pomenit des numele acestui tânăr, foarte tânăr sculptor bănăţan, de care se leagă mari nădejdi.

Apăruse într'o bună zi pe străzile Aradului, slab, ciudat, palid ca un tânăr călugăr istovit de posturi, cu priviri aiurea, posedat parcă de visuri peste puterile lui. Aducea doar scrisori de recomandaţie dela oameni săraci şi buni către oameni şi mai săraci. In nepăsarea generală şi-a făcut un vremelnic cuib în oraşul acesta mort, de unde nădăjduia să-şi ia, încurând, zborul departe.

Mizeria l'a oţelit, în loc să-l doboare. Intr'o zi a riscat o plimbare ala Panait Istrati, la Paris, dar foamea, marea duşmană şi, poate, prietena artei, l'a alungat repede înapoi şi după vr'o lună de zile, prietenii cari îl ştiau în Franţa, s'au trezit cu el pe străzile Clujului.

Apoi iarăş Aradul.

Mizerie. Muncă neîntreruptă. Câţiva prieteni şi ei recordman-i în a trage pisica de coadă.

Munceşte sub fascinaţia dorului de a pleca. E tânăr. Freamătă de sugrumătoarea sete de-a vedea, de-a cunoaşte, pentru a-şi putea măsura puterile. Lipsa, tiranică îi închide graniţele...

Din ţara tuturor bogăţiilor pământeşti nu poate aduna atâţia bani cât îi trebue pentru a sta un an, în ţările marei arte! Şi la ce biruinţe ar putea ajunge, dacă ar avea cu ce să plece!

La noi nu se pune prea puţin temei pe artă şi totuşi arta a adus enorme servicii popoarelor.

Ne aducem amite de-o mare expoziţie a uriaşului sculptor jugoslav Ivan Mestrovic, deschisă în timpul războiului mondial la Londra în prezenţa Regelui George al V-lea al Marei-Britanii, şi afirmăm cu toată hotărârea că aceea expoziţite a însemnat pentru Jugoslavia o victorie cu mult mai mare decât orice victorie câştigată de armatele sârbeşti în ultimele războaie!

Nu crede dl Alex. Lapedatu, Ministrul Cultelor şi Artelor, — pe care-l ştim om de inimă, — că ar fi bine ca acest tânăr sculptor român, care e, fără doar şi poate, o mare făgăduială a sculpturii româneşti, să fie ajutat pentru a-şi desăvârşi studiile în străinătate?! (X)

Incidentele dela graniţa Rulgară

Cercetările făcute de către comisia româno-bulgară, pentru tranşarea ultimelor incidente petrecute la graniţa noastră dinspre Bulgaria au dat cele mai satisfăcătoare rezultate.

Comisiunea bulgară a declarat că va lua măsuri ca, vinovaţii să fie pedepsiţi şi ca pe viitor să nu se mai întâmple asemenea cazuri regretabile.

Educaţia sufletească în regiunile de graniţă

Conform unui program cu îndărătnicie urmărit, se continuă cu luarea măsurilor pentru întărirea elementului românesc în regiunile de graniţă. După colonizarea cu săteni români aduşi din regiuni mai sărace şi improprietăriţi pe graniţă spre a o încinge astfel cu un brâu de fier viu de care să se spargă toate uneltirile duşmane, vin şi măsurile pentru luminarea şi educarea sufletească a acestor colonişti, graniceri ai neamului.

In special pentru corpul învăţătoresc s'a luat hotărâri să i se facă avantagii materiale simţitoare. Guvernul a dispus că învăţătorii cari vin din alte părţi şi îşi iau angajamentul să funcţioneze minimum patru ani în judeţele de graniţă afară de cele ale Dunării, vor primi un spor de leafă de 50 la sută, termenele de gradaţii li se vor socoti la 4 ani iar stagiul de înaintare li-se va reduce cu un an, şi li-se va acorda o primă de deplasare egală cu de trei ori leafa.

Pentru cei ce îşi iau angajamentul de a se stabili pentru totdeauna în localităţile de mai sus, avantagiile sunt şi mai mari. Pe lângă că termenul de gradaţii li se va socoti la trei ani ei, vor primi şi un lot de colonizare de zece hectare sau o sută de mii de metri pătraţi, ceea-ce reprezintă un venit anual de 60—100 mii de lei peste leafă.

Generalizându-se aceste măsuri şi pentru alte categorii de funcţionari succesul scopului urmărit este asigurat. Guvernul va avea dreptul să aleagă dintre cei mai buni funcţionari şi le va putea pretinde ca, în schimbul sacrificiilor pe cari statul le face, ei să-şi pună în serviciul ţării toată puterea lor de muncă pentru luminorea satelor, pentru buna gospodărie a intereselor publice şi pentru garantarea ordinei şi propăşirea generală.

Asemenea măsuri practice şi pozitive, fac parte nu din calculul probabilităţii unei acţiuni de ordin argumentativ şi logic, ci din acele siguranţe matematice cari constituesc un titlu de glorie pentru oamenii politici cari le aplică.

Un şantaj neizbutit

— Punerea la punct a unei chestiuni răsuflate —

Arad, 25 Aug.

Pentru nu mai ştim a câtea oară, faimosul dr. Rakovski oferă din nou publicului mondial, sub forma reclamagistă a unui interview, lămuririle dsale în chestiunea... Basarabiei. Poate că nimeni mai mult decât fostul medic de plasă din Dobrogea n'a contribuit la demonetizarea şi la reducerea ei până la ridiculul unui cântec de flaşnetă răguşită a aşa zisei „chestiuni" a Basarabiei, care, la lansarea ei, avusese pretenţia să emoţioneze, o clipă, politica internaţională.

N'am fi revenit nici noi asupra banalităţii chestiunii care face obiectul nouilor declaraţii ale drului Rakovski dacă, de astădată, — şi sperăm că pentru ultima oară — potentatul sovietic n'ar fi spus, sincer, pe şleau, aşa cum toată lumea de bun simţ o vedea, în ce constă această chestiune a Basarabiei.

Odată pentru totdeauna lumea va trage concluziunile şi va închide această chestiune care nu are la baza ei nici un pic de seriozitate. Nu vom reproduce aci interviewul, ci vom evidenţia părţile principale: Drul Rakovski vorbeşte *în termeni extrem de violenţi* despre *guvernul* român. Declară că intervenţia Sovietelor şi revendicările lor sunt *numai* o *chestiune de principiu*. Altfel mica Basarabie *nu reprezintă nimic* faţă de teritoriul imens al Rusiei. Pentru *atâta* lucru, Rusia *nu se va aventura* într'un război căci, — adaugă fruntaşul bolşevic *„ar trebui să fim nebuni* ca *să riscăm* un foc de puşcă pentru Basarabia".

Vedeţi în ce mod simplu, dr. Rakovski a pus la punct toată chestiunea. Fostul socialist român se descoperă atunci când atacă violent guvernul român pe chestiunea de principiu a Basarabiei. Fără interpretare, ofensiva Sovietelor nu s'a produs *pentru* Basarabia ci *împotriva* guvernului burghez al României. Desigur, petecul de pământ al Basarabiei nu valorează atâta, ba încă nu valorează „nimic", pe când zidul de fier al ordinei sociale reprezintată prin guvernul român, barieră puternică şi descurajatoare a expansiunii bolşevice, reprezintă enorm de mult pentru cavalerii roşii dela Moscova. Din acest punct de vedere, da, Rakovski are dreptate: chestiunea Basarabiei este o chestiune internaţională, fiindcă ea reprezintă lupta sovietelor împotriva ordinei sociale care se menţine cu tărie pe poziţiunile ei în tot restul Europei.

Cât priveşte declaraţiunea că sovietiştii ar trebui să fie nebuni ca să ne declare război ea nu face decât, confirmând o stare de lucruri, să ne întărească şi mai mult încrederea în noi înşi-ne. Este o recunoaştere publică, şi a sănătăţii morale a poporului român şi a puterei noastre militare, şi o teamă firească despre consecinţele fatale pentru bolşevism a unui asemenea război.

Cu aceste declaraţiuni, dr. Rakovski, şi guvernul sovietic pe care-l reprezintă, poate pune punct unei chestiuni pe care opinia publică din toată lumea a pus-o mai de mult la dosar.

O încercare neizbutită de şantaj, — şi atâta tot.

FOILETON

ŢIGANII

Mă întrebam — până mai deunăzi — dacă a fost pe undeva vreun om de ştiinţă care să fi cercetat temeinic de unde vin Ţiganii şi prin ce împrejurări istorice s'au revărsat în lume valurile acestui neam strident şi arămiu. Mă întrebam dacă este vreo carte în care, măcar fragmental ori ocazional, să fie vorba de Ţigani şi trecutul lor... Astăzi ştiu că asupra acestui subiect s'au scris numeroase cărţi şi cunosc vreo zece nume de scriitori şi de ţiganologi. Ce sunt ţiganii şi de unde au plecat ei mi se pare că a rămas nelămurit. Până la definitivul cuvânt al ştiinţei, repetăm ideile tradiţionale: Ţiganii ar fi de felul lor din India, spuma şi prisosul clasei desmoştenite, acelor paria cari dorm şi astăzi la umbra pagodelor. Unii au găsit că ei seamănă desăvârşit cu Bazigurii de azi. Studiul limbei ţigăneşti ar dovedi că cei ce o vorbesc au plecat din Indostan la o epocă nu tocmai depărtată. Tătarii, cuceritorii Indiei la sfârşitul veacului XIV, ar fi aceia cari au ridicat pe Ţigani în turme şi i-au vândut apoi robi, la porţile Europei. Se zice că Ţiganii apar, întâia oară în Moldova la anul 1417. Cum se face atunci că la 1388, Mircea Domnul Munteniei dăruieşte mânăstirei Cozia trei sute de familii de ţigani şi încă, mai înainte, alt voevod făcuse mânăstirei Vodiţa un dar analog? etc. etc.

Pe cât de puţin cunosc trecutul acestui neam ciudat, pe atât de bine cunosc apucăturile, treburile şi sufletul ţigănesc. In local — altădată plin de păduri oarbe — în care m'am născut, fusese, până la secularizare, un schit de călugări. Când şi cine întemeiase acest schit nu ştiu să spun. Schitul avusese peste cincizeci de familii de robi ţigani... Copiii acestor robi mânăstireşti au fost tovarăşii mei de jocuri şi întâii mei prieteni. Fie că erau mai mari, fie că erau mai isteţi decât mine, aceşti prieteni mă exploatau cu îndemânare. Dacă mă primeau la jocul lor, după joacă mă îndemnau să mă duc tiptil acasă şi să fur, pentru ei, ceva zahăr, din zaharniţă. Dacă mergeam împreună la scăldat, îmi cereau să le făgăduesc că voiu şterpeli din tabacherea tatei tutun de două-trei ţigări. Iar dacă se întâmpla să nu găsesc tabacherea şi veneam descurajat la ei, atunci îmi insuflau ideia să fac rost de un ban de zece, pentru un pachet dela cârciumă... Şi atât cu cât şi frati-meu făceam întocmai. Foarte rar, atunci când eram descoperiţi şi dojeniţi de părinţi, ne trecea vag, prin minte, că aceşti prieteni, îmbrăcaţi în cămăşuţe negre şi încinşi cu sfoară, nu ne povăţuesc de bine. Incolo, eram cu totul sub farmecul lor. Niciodată, în viaţa mea, n'am fost atât de stăpânit de alţii cum eram stăpânit de micii mei amici ţigani. Mă ţineam după ei pretutindeni, prin gunoiele noastre, prin ţigănie şi prin mlaştinele Tecuciului. Mi-erau dragi aceşti pui de diavol, cu ochi galbeni şi codaţi, cu dinţi albi, cu piepturi arămii.

Aceştia erau ţigani mânăstireşti, legaţi pământului şi cari nu mai ştiau ţigăneşte. Săraci mai toţi, mai toţi erau pălmaşi şi trăiau acum împrejurul conacului moşiei, după cum altădată trăiseră împrejurul mânăstirei. Cei mai scumpi şi mai căutaţi dintre aceşti ţigani de vatră erau ţiganii lăutari. Dar între ţiganii noştri nu erau decât doi cobzari. Meşterii în vioară ne veniau dintr'un sat vecin şi dela târg. In copilăria mea, aceşti artişti oacheşi şi primitivi au avut o însemnătate şi o frumuseţe pe veci neuitate!

Mai erau şi alte feluri de ţigani, lingurarii care veneau cu linguri şi cu albii (câte treipatru familii, oameni paşnici şi neinteresanţi) şi erau ţigani laeţi sau zavragii, cei mai interesanţi dintre ţigani şi cari treceau ca viforul prin satul nostru de câteva ori pe an. Dintre emoţiunile acestui timp destul de depărtat nici una nu era atât de vie ca emoţiunea, ca să nu zic spaima, primei zile când se arătau ţiganii. Inaintea conacului nostru era un loc deschis, destul de larg. In câteva minute locul se umplea de căruţe, de cai, de catâri, de urşi, de pâlcuri de copii despuiaţi, de ţigani cu căldările pe umăr şi mai cu seamă de ţigănci cu tistimele galbene şi cu sugaci la sân. Ce sgomot, ce zbierete, cè iad! Şeful de garnizoană cu miliţienii lui lua sălaşul în primire din mâna altui şef de garnizoană. Ba odată, pe când se lucra în apropiere, linia ferată, sălaşul a venit escortat de o trupă de soldaţi de geniu. Când nu era tata acasă, fiorii momentului erau numai spre frumuseţea lui.

Atunci ştiam de mai înainte cu cine aveam de face. Erau ţiganii lui Vătaşu-Gheorghe, ori ai lui Bătaşu-Bujor, ori ai lui Vătaşi-Biolan. Aceşti vătafi erau puteri considerabile şi temute şi când îţi chezăşuia, de pildă, Vătaşu-Gheorghe că n'are să-ţi piară nici un ou de găină, puteai să dormi liniştit.

Cel mai falnic dintre toţi vătafii era Vătaşu-Biolan şi horda lui, pe cât mi-aduc aminte, cea mai numeroasă şi mai bogată. Pare că-l văd şi astăzi pe Vătaşu-Biolan, ca într'o viziune eroică şi profund admirată, călare pe un cal negru, scăpărător de negru! Şi negru şi frumos era şi Vătaşu-Biolan. Avea o căciulă ţuguiată, frântă la o parte, un cojoc lung până în pământ şi alb ca laptele, şi mai avea un harapnic înfricoşat, pe care îl plimbă ca pe un arhanghel printre ţigani şi făcea cu el minuni de linişte şi de ordine. Caii acestor ţigani erau neobişnuit de mândri. Aşa cai nu găsiai decât în grajdurile boiereşti. De unde îi cumpărau ţiganii, era o taină a lor.

In după-amiezile calde şi lenevoase, veniau la curte ţigăncile descântătoare şi se aşezau turceşte la pragul ceardacului. Mă uitam cu ochii mari. Şi-mi luau ochii, rând pe rând, ghiocul pestriţ, pe care meştereasa îl juca în valuri de vorbe neînţelese, sălbile cu bani de argint dela gâtul meşteresei şi mai cu seamă ochii de galbenă văpae. Erau nişte ochi cari pătrundeau, cari dureau, nişte ochi de o frumuseţe nemiloasă şi rău făcătoare. După ghicitul din ghioc aveai nevoie şi de un descântec de deochi! Cu ursarii nu prea mă împăcam. Când îi vedeam venind cu urşii după ei, căutam să pun între

Mica publicitate

CAUT advocat ori candidat perfect în praxă cu intrare dela 15 Septemvrie a. c. Adresele sunt a-se trimite: Dr. Iustin Miron avocat, Arad.

Maximilian Löwinger

prăvălie de piele, Arad, Piața Catedralei 1. Vinde tot soiul de articoli de pielărie cu prețuri convenabile.

In atențiunea părinților!

Plapome, vestminte gata pentru dame și fetițe puteți afla cu cele mai moderate prețuri la **Oszkar Menczer** atelier de confecțiune pentru femei în Arad, Bulev. Regele Ferdinand 40. Casa Arădană.

Iosif Reiner

ciasornicar de artă, diplomat de technologia de oroloage din Budapesta. Magazin de oroloage precise și atelier de reparații Arad, Bulev. Regele Ferdinand 12.

Francisc Nagy

sticlar, Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. 30—36. I-și recomandă obiectele de sticlă și porțelan din prăvălie cu cele mai ieftine prețuri. Furnizează sticlă la ferestri după măsura cadrului cu 120 Lei metrul pătrat.

Weisz și Fener

Casă de articole textile la »PISICA NEAGRĂ« Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. 22.

Antoniu Ioanovici

primește ori ce soi de lucru de blănărie. Pregătește și repară blăni. — Blănării și bunde în depozit permanent. Arad, Bulev. Regina Maria Nr. 9.

TINER, care cunoaște limba română și maghiară absolvent a trei clase superioare de comerț, caută post. Adresa la Administrația ziarului.

32 FAMILII de ALBINE în coșnițe Dierzon, precum și miere de salcâm și alte flori se află de vânzare la Ioan Funariu, învățător, Comlăuș jud. Arad.

In comuna BELIU sunt de vândut 34 jughere de pământ arător într'un complex. Terenul e bun așezat și pentru intravilani. Oferte de cumpărare se vor adresa către Dr. Mailath, Tinca, până la 25 Septemvrie a. c. Mijlocitorii primesc indemnizație.

DACTILOGRAFĂ, care posede și limba maghiară, caută biroul notarului public BELEȘ, Palatul Minoriților.

Doi copiști află momentan angajare la **Atelierul Principal C. F. R. Arad.** Condiții 18 ani vârstă și patru cl. secundare. (1-3)

BUCĂTAREASĂ caută post la familie română. A fierț ani dearândul la case mari în București. Adresa la administrația ziarului.

SCRIITOR sau DACTILOGRAFĂ află aplicare momentană în biroul dlui advocat Dr. Iustin Petruțiu Arad.

Un băiat isteț află aplicaie ca ucenic de optician la **Institutul Optic Grosz,** din Arad. Lângă cinema „Apollo“

Cartofi rosa de clasa primă

revânzătorilor se vinde cu **350 Lei** pe maja metrica

FISCHER, Arad, Piața Catedralei 7.

Cremele Margit și Madelaine

cari dau **fețe și infrumsețează fața** cu un efect miraculos ale lui FÖLDES, le recomandăm spre folosință. Prima ziua, și cea din urmă, noaptea. Dispar pistruii și alunițele, cutele și creșturile feței de ele, ca prin minune. După folosință, de câte-va ori, fața devine fragedă, roză și toate necurățeniile pielei dispar. Damelor și dlor cu fața unsuroasă le recomandăm **„HELACIT“**! Să se folosească în fiecare zi săpunul (1-13) și pudra MARGIT.

Farmacia Dr. FÖLDES, Arad.

Pentru 1000 Lei

abonament lunar servește **cost gustuos de casă,** prânz :: și cină, restauratorul ::

Leopold Deutsch Arad, Strada Sinagogei Nr 3.

Țiglă

duplu fălțuită **Nr. 253,** cea mai bună calitate cu cele mai ieftine prețuri se capătă la

Alexandru Pollák

fabrică cu aburi pentru țigle, Arad

Extras din publicațiune de licitație.

In sarcina, rizicul și spesele societății anonime „Rogesa“ din București se va vinde pe lângă intervenția notarului public Dr Eugen Beleș din Arad la licitație publică care va fi ținută la 28 August d, m. la orele 4, aici în Piata Stefan cel Mare Nr. 16, 17, 18 2 sufragerii fiecare cu prețul de strigare 114.000.—, 2 sufragerii fiecare cu prețul de strigare 128,000.—, 2 sufragerii fiecare cu prețul de strigare 160.000.—, 2 dormitoare fiecare cu prețul de strigare 96.000.— și două dormitoare fiecare cu prețul de strigare 93.000.— Lei, aceluia care va da mai mult, eventual se vor vinde insă și sub prețul de strigare.

Amatorii vor putea vedea mobilele la fața locului în orele obișnuite, iar condițiunile de licitație sunt depuse în biroul notarului public Dr. Eugen Beleș Arad, Strada Brătianu 2.

Arad, în 20 August 1924.

Notar public:
Dr. EUGEN BELEȘ.

Pavoazare și tot soiul de făcut de drumuri primește în cele mai avantagioase condițiuni ori unde **Stanity Gheorghe** intreprinzător de pavoazări ARAD, Piața Sfț. SAVA Nr. 6. Palatul sârbesc. :: Preliminare gratuit.

„ASTRA“

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad

Adr. telegr.: VAGONASTRA TELEFON: 694 și 900

SECȚIA MOTOARE: Autobuse pentru circulație în orașe, stabiliment de băi, și pentru circulație interurbană. **Camioane** cu transmisiune prin cardan, sau lanțuri. (Incărcătură 3 tone). — **Automobile cisterne** pentru transporturi de uleiu, benzină și petrol. Capacitatea 3550 litri. **Motoare de benzină** de 6, 14, 45, 60 și 90 HP. — **Strunguri de precizie** pentru tăiarea de ghevinduri Withworth sau milimetrice. Distanțe între vârfuri 1000—1200 și 1600 mm. — **Prese cu excentric** cu cursă de 8 tone. **Piese de automobile** pentru automobile de lux și camioane de orișice marcă. — **Piese pentru motoare de benzină** de orișice marcă.

Produsele noastre se pot procura cu prețuri originale de fabrică dela magaziile de consignație mai jos notate.

Arad: Intreprindere de Mașini și Automobile str. Alexandri numărul. 6.
Brașov: „Silvania“ Intreprindere Technică S. A. Piața Boilor numărul 7.
Cernăuți: „Mecano“ S. A. Piața Unirei numărul 9.
Cluj: Blaga Emil, Piața Ștefan Cel-Mare numărul 3.
Lugoj: Schwäbische Zentralbank, Filiale Lugoj
Oradea-Mare: „Economia“ S. A. pt. Comerț și Ind. Piața M.-Viteazul 1.
Sătmar: Frații Princz, Turnătoria de Fier și Fabrică de Mașini
Sibiu: Compania Anglo-Americană, Bretter Promenade.
Târgu.Mureș: Biró E. Ing. mech. intrepr. technică Strada Ștefan-V. 1a/.
Timișoara: Schwäbischer Landwirtschaftsverein, Gorove-gasse 5.

Centenarul Avram Iancu

Cum să mergem dela Țebea la Găina și Vidra-de-Sus?

— Lămuririle trimisului nostru special. —

Hălmagiu, 25 August

Participanții din județul nostru la serbările centenarului Avram Iancu, dacă vor să ia parte și la serbările dela Vidra de-Sus și Muntele Găina, pot face acest lucru mai cu ușurință, dacă vor urca spre munte dela Baia-de-Criș sau din Hălmagiu — călare sau pe jos.

Dat fiind că serbările se succed repede în localități, ce nu pot fi ajunse decât cu automobilul, mulți vor trebui să renunțe la programul întreg. Acești vor prinde totuși partea cea mai interesantă, dacă vor urma următorul proect de program:

Conform programului Asociațiunii, Sâmbătă și Duminecă asistă la serbările din Țebea și Baia-de-Criș, care se sfârșesc Duminecă la ora 13.

De aici automobiliștii vor pleca spre Câmpeni, Vidra și vor ajunge Luni la ora 11 pe Găina.

Cei fără automobile vor urca fie din Baia-de-Criș, o bună distanță cu calea ferată industrială, apoi pe jos; fie din Hălmagiu, călare sau pe jos.

Pe când grupul dintâi și suita regală vor sosi pe muntele Găina, și *cei din grupul pedeștrilor pot fi acolo.* **De aici coborârea la Vidra-de-Sus, se va face împreună.**

Așa se pierde din program numai Câmpenii, în ce privește țara Moților.

Amatorii trebue să aibă îmbrăcămintea călduroasă, mantaua de ploaie, ghete bune și ceva merinde.

Cei cari trec prin Hălmagiu pot însoți corespondentul ziarului „Tribuna Nouă“, d. *prof. Tr. Mager,* **ori dacă acesta ar lipsi pot afla pe alții cari să conducă escursia.** *T. M.*

Artistice - Culturale

A apărut **„Consânzeana“** (No. 15), cu următorul sumar:

Al. Hodoș: In căutarea păcii.
T. Bugnariu: Târziu (versuri).
Mihail Gașpar: Carnetul lui Radu Roman.
Gr. Veja: Ne cheamă toamna (versuri).
Volbură Poiană: Tatii — ca preot (versuri).
Maria Cunțan: Cântecele amurgului (versuri).
Const. Crișan: Vecina mea de tren.
Aurel Zegreanu: In ceasuri târzii... (versuri).
C. Dumitrescu-Delavarona: Mărturisire.
Elena din Ardeal: O vară în mijlocul pădurii. — Culturale. — Politice. — Diverse.

Revista apare de două ori pe lună. Redacția și Administrația: Cluj, Piața Cuza-Vodă No. 16.

A apărut: Buletinul 20 al desp. Sibiiu al „Asociațiunii“: **E mult de lucru!...** Darea de seamă despre activitatea despărțământului în decursul anului 1923—24. Broșura s'a tipărit pe spesele d-lor S. Floașiu sen. și jun. (Sibiu 1924. Tiparul Instutului de arte grafice „Dacia Traiană“.

Primadona noastră Viorica Ursuleac

a apărut zilele trecute, la „Opera Populară“ din Viena în opera „Flautul fermecat“ de Mozart, cu ocaziunea reluării acestei opere pe scena susnumitului teatru.

Autor ungar pe scene berlineze

In prima jumătate a viitoarei stagiuni se va da la Komoedienhaus din Berlin ultima comedie a autorului ungur Enest Vajda, întitulată „Haremul“.

Conradt Veidt

faimosul actor de cinematograf, joacă actualmente într'un mare film, al cărui personaj principal e un Român.

Conrad Veidt a jucat și rolul principal din piesa „Sonata Umbrelor“ de A. Dominic, ceeace dovedește că marele actor are o oarecare predilecție pentru țara noastră.

Șoseaua Șeitin--Semlac--Pecica

Speranțele populației din județ

— Corespondență specială —

Semlac, 25 Aug.

Mulțumită știrei aduse de *„Tribuna Nouă“,* tot județul a luat la cunoștință cu o vie satisfacție, că, grație interesului deosebit ce d. prefect al județului îl are pentru propășirea comunelor și a populației din acest județ, principalele șosele și poduri vor fi reparate și că unde necesitatea cere, se vor construi drumuri pietrite, pentruca legăturile diferitelor comune, cu capitala județului și cu reședința de plasă să fie mai ușlesnite.

Mulțumirea populației din județ este mare și nu mă îndoiesc, că fruntașii comunelor se vor grăbi să arate dlui prefect recunoștința generală.

Din parte-mi pot asigura pe d. prefect, că atât populația din Semlac cât și aceea din comuna vecină Șeitin, când a citit în *„Tribuna Nouă“,* că: „Se mai află în studiu și refacerea șoselei Șeitin-Semlac-Pecica, pentru care se vor aloca la timp sumele necesare“, a fost cuprinsă de vie mulțumire și nu se discută azi la noi decât „facerea șoselei“. „Mulțumim lui D-zeu — zic oamenii — că în sfârșit vom avea și noi drum de peatră și nu ne vom mai omorî vitele prin tină. Să-l trăiască D-zeu pe d. prefect al nostru că din mare năcaz ne scoate și Doamne mulți prefecți am mai avut și multe făgăduieli făcutu-ne-au toți ablegații și acum tot d. prefect ne face drum“.

Nu mă pot opri de a comenta mai deaproape bucuria sinceră a satenilor:

Bucuria și încrederea lor în d. prefect de județ e atât de mare, mai ales că toți sătenii îl cunosc și l-au văzut în două rânduri în mijlocul lor interesându-se de aproape de păsurile fiecăruia, încât ei socotesc șoseaua ca și făcută, cu toate că ea e numai în proiect. Și au dreptate, căci sunt sigur că încă în anul acesta se va purcede la construirea ei. Ar fi o desiluzie prea mare și o prea grea pentru toți dacă construirea stei șosele nu s'ar în'eplini.

Șoseaua aceasta are insă și un traț ional:

Acum aproape un veac în urmă, construit șoseaua care leagă Aradul ghedin, comunele Semlac și Șeitin abandonate cu totul, fiind comune mânești. Șoseaua a fost trasă 4 departe de aceste comune în linie Cauza care a îndemnat domnia memorie, la acest act e ușor de ghi vinismul maghiar. Cum reclama comerțului, tot așa căile bune de com sunt primele mijloace de desvoltare mică și chiar națională. De sigur nu le convenea ca românii să progr deci piedicile nu întârziau. Pentru ca preasică două comune românești ei până acolo, încât s'au stânjenit chiar priile interese. Dacă șoseaua tre aceste două comune, cheltuiala rămâ iași, insă avantajul ar fi fost că și maghiari ar fi găsit pe timp rău In caz de defectare a mijloacelor sportare, ar fi găsit în apropiere fi deci de datoria noastră să îndrept rău și timpul mai nimerit e tocmai

Printre sumele alecate pentru șoselelor din județ este prevăzută de un milion pentru repararea și rea menționatei șosele. Pentru facere selei Șeitin—Semlac—Pecica se vor sumele necesare. Ei bine, cu suma și suma de alocat pentru facerea șosele din urmă s'ar putea da șoselei județene, ca ea, începând din să treacă prin Șeitin și Semlac și în să iese iar la vechea șosea spre Pecica Nădlac, și până la Șeitin este șos peatră, dela Șeitin la Semlac spre șoseaua în proect, deci e poate în puțin costisitor să se indrumeze șoseaua. Cu aceasta, pe lângă că vor fi același, eventual poate și mai dar se va repara răul din trecut, se tensifica comerțul acestor două pumându-le în acelaș timp în legătu ele și cu orașele Nădlac și Pecica. de aceasta soluția noastră prezintă tagii strategice, pe cari cei compet pot aprecia.

In rezumat, avantajele construirei în felul expus mai sus ar fi următoa

Patru comune vor putea avea între ele.

Economia acestor bogate comune desvolta mai rapid.

Se va înlătura neajusul făcut de acestor comune.

Se va câștiga simpatia și dragoste pulațiunei acestor comune.

Dragostea ce d. prefect o are pent pășirea județului, ne dă siguranța proceda conform cu cerințele obș recunoștiința popolației va fi veșnică.

Ce spun ungurii la congr Uniunei Interparlamentare

In sânul acestei Uniuni, care este de reprezintanții fostelor puterei vecinii noștri unguri se simt la larg In ședința de Sâmbătă a congresul are loc la Berna deputatul budapest kacs Gyorgy a lansat chestiunea min maghiare din țările Micei Ințelegeri bitat toate doleanțele fictive, cari materialul ingrat al propagandei nești în străinătate. S'a plâns îndeos tru prohibirea cărților dela Budap Ardeal. Or știm prea bine și știe și ungur pentruce această măsură a fo sară. Din momentul când ungurii au tipări și contrabanda subt înfățișeri pla gini de instigare la adresa cetățenilor României, opreliștea va înceta dela

Deputatul ungur și-a terminat la filipica în contra noastră astfel: forță mai biruitoare decât toate arm toate constrângerile și ea se chiamă vărul!“

Ei tocmai adevărul nu-l aveți stimaț

---

ei și între mine o cât mai respectabilă depărtare. Erau destul de înfricoșate mormăelile unui singur urs, dar când jucau câte treipatru, în larma infernală a tutulor câinilor din curte. Urșii mi-au stricat o parte specială a frumuseții vieții țigănești și anume a vieții lor sub corturi. Niciodată n'am cutezat să mă apropii de corturi, fiindcă înaintea lor stăteau urșii, la țărușe.

Cu toată prietenia acestor oameni cu ochi galbeni șerpești și cu toată purtarea lor cea bună prin locurile noastre, îmi dădeam seama că prin alte părți ei întorc cajocul pe dos. Dragostea mea pentru țigani nu-mi întuneca înțelegerea multor vorbe și fapte cari ajungeau până la mine. In primul loc, erau micii mei prieteni cari mă învățau destul ce însemnează omeni țigănească. Să fi cutezat eu cât de puțin să ies din cuvântul lor, ori să dau pe față acasă, ouăle furate, gardurile puse pe foc, porumbul de pe câmp, predat și copt pe ascuns, și atunci să fi văzut cum toți țiganii mei se ridicau asupră-mi și se sluțiau la mine. Știam prin urmare, din propria mea experiență, cât de nesigură și de schimbătoare este inima lor. Dar veniau și se adăugau veștile despre prădăciuni, svonul omorurilor tainice și câte povești toate, in cari țiganii ocoliau casa cu o mână de mort (ca stăpânii să doarmă duși) și deschideau lacătele cu iarba fiarelor...

Intrebam pe tata: — Adevărat să fie tată?... Dar ce putea să spună bietul om unui copil cu prea multă închipuire și într'un loc sălbatic, regulat străbătut de cetele nomade!...— Nu, dragul tatei, poate alți țigani, prin alte părți să facă lucruri de astea; țiganii cari vin la noi sunt oameni cumsecade.

Așa o fi fost. Dar într'o seară, la masă, când avem niște mosafiri, foarte grăbiți să plece chiar în seara aceea, tata și-a uitat cuvântul și la para lumânărilor, a povestit această întâmplare: Era tânăr și deabia venise prin părțile noastre. Pădurile erau încă netăiate, bălțile nesecate și călugării plecaseră din schit. Un sălaș mare de zavragii se încuibase în inima pădurii și toți zapcii și pomojnicii, în frunte cu ispravnicul, nu puteau să-i înfrâneze și să-i astâmpere. Prădăciunile și furtișagurile se țineau lanț. Câteva potere cutreerau pădurea, dar țiganii intraseră în pământ. Tata eră bun prieten cu zapciul și au pornit odată împreună, cu oamenii după ei, în urmărirea țiganilor. N'au găsit nici picior de țigan și au ieșit, foarte departe, la marginea pădurii. Au lăsat potera, să se înapoeze în sat, iar ei au luat drumul târgului. Atunci s'au văzut deodată înconjuurați de o laie de țigani! Au dat pinteni cailor. Țiganii s'au luat după ei — în cap, țigăncile cu retevee și cu bolovani, și în urma lor țiganii cu topoarele. I-au gonit așa în văzul soarelui gata să scapete, vreo câțiva kilometri. Și în lumina roșie ca sângele, au băgat de seamă că o țigancă asvârlia după ei cu un reteveiu fioros: Era un copil mo stafidit, pe care țiganca îl asvârlia, și bestemând! . . .

— Și de unde să fi fost copilul ac

— Cine știe! . . . Noaptea, la vreo gere, au ridicat, din casa prădată scoarțele, albaia cu copilul . . . și urmăriți și goniți au ascuns totul loc . . .

Nu știu cum or fi luat mosafirii povestea aceasta, dar țin minte că n'a plecat atunci, seara, ci a doua zi.

Post-Scriptum. — In admirabila asupra istoriei, moravurilor și limbei lor“ a lui Mihail Kogălniceanu, găsesc nuntul pe care-l știam și eu că țiganu se ceartă cu țiganca, apucă un copil cioare, apucă și țiganca unul și așa se cu proprii lor copii, unul pe altul, cu izbi cu niște cimpole. Am citit in mare ționar Laroasse articolul „Behemien“. instructiv; la urmă, insă, înfățișează extraordinară mostră „de limba și de țigănească“.

Mitidika, mitidika wien ung quats
Ba nu, ba nu, n'am tsche fatsch.

adică:

Mititico, mititico, vino 'ncoace!
Ba nu, ba nu, n'am ce face.

G. Gala

Declaraţiile Cancelarului Marx asupra acordurilor din Londra

Berlin, 25. (Rador). — Declaraţia guvernamentală asupra conferinţei din Londra, care urma să se facă în şedinţa de Vineri seara a Reichstagului, a trebuit să fie amânată pentru Sâmbătă din cauza obstrucţiei comuniştilor. Reprezentanţii partidelor din coaliţia guvernamentală s'au întrunit Vineri seara pentru a pregăti proectul unui regulament mai sever al Reichstagului.

In şedinţa de Sâmbătă dimineaţa Reichstagul a ascultat declaraţia cancelarului care a adus elogii modului obiectiv şi imparţial în care primul-ministru englez a condus conferinţa dela Londra.

Cancelarul a relevat în special, că delegaţia germană a putut să trateze deoparte pe picior de completă libertate fără ultimaturi şi fără condiţiuni dictate. Cancelarul Marx a arătat apoi că delegaţia germană nu se laudă cu succesul pe care l'a repurtat la Londra: întocmai ca şi întregul popor german, grija ei principală a fost eliberarea teritoriului german de ocupaţia străină. Delegaţia germană a acceptat propunerile făcute în chestia evacuării fiindcă şi-a dat seama că avantagiile ce decurg din această situaţie sunt mai mari decât eventualele pagube, mai cu seamă că după toate probabilităţile, evacuarea se face chiar înainte pe termenul fixat.

*

Berlin. — Se telegrafiază din Londra Agenţiei Wolff:

Generalul Dawes a adresat din America cancelarului şi delegaţiei germane o telegramă în care îi felicită pentru reuşita conferinţei din Londra. Cancelarul a răspuns printr'o telegramă de mulţumire.

INFORMAŢIUNI

Sărbătorirea naşterei M. S. Regelui la Arad

Arad, 25 August

In ziua de 24 August fiind ziua naşterei M. S. R. Ferdinand a avut loc la Catedrala oraşului un Te-Deum, la care a luat parte un public neobişnuit de numeros. Te-Deumul a fost săvârşit de către întreg clerul bisericesc, în frunte cu P. S. S. Episcopul Papp. Onorurile a fost date de către un escadron din regimentul I roşiori cu stindardul regimentului care a fost dus de către muzica reg. 93 infanterie. Autorităţile civile şi militare au fost reprezentate prin dnii: Inspector general administrativ I. I. Georgescu, prefectul judeţului; general Scărişoreanu, comandantul Divizei I de cavalerie, general Manu, comandantul garnizoanei, dr. I. Robu, primarul oraşului; Colonel Ilie Georgescu, comandantul Cercului de Recrutare. locot.-coloneli: P. Georgescu, comand. reg. 12 roşiori, Ciocâltău subşef de stat major al divizei de cavalerie. Mitescu şi Jico din regimentul I roşiori şi lt.-colonel doctor Knal, şeful spitalului graizoanei.

Deasemenea am mai remarcat prezenţa dlui dr. Moldovean, preşedintele Tribunalului, dr. Sever Barbură, C. Miclescu, ing. Emil Dima, ing. Staiciu, I. Cighi, dr. Demian, V. Boneu, dr. Iustin Marşieu, Bulzan, Steigerwald, Goldschmidt, maiori: Ştefănescu şi Gh. Tomescu, căpitani: Rudeanu, Pa, Ciocăriescu, Trofin, Neferu, Panu, Dumitru, Ooarză, Limburg, Marinescu, Mănăilă, Petculescu, etc.

După Te-Deum, domnii generali: Scărişoreanu şi Manu, însoţiţi de către dnii: I. I. Georgescu, prefectul judeţului şi dr. Robu, primarul oraşului au trecut trupa în revistă. A urmat apoi defilarea trupelor, după care sărbatorirea a luat sfârşit. Rep.

—

Faţă de îndemnurile şi cuvintele frumoase ce ne sosesc zilnic din toate părţile pentru atitudinea şi sacrificiile ce facem întru apărarea esclusivă a intereselor româneşti fără deosebire, ne simţim îndatoraţi să facem noui sacrificii pentru publicul cititor.

Răspândirea mereu crescândă a ziarului nostru, face din „Tribuna Nouă“ un excelent mijloc de reclamă, pe care suntem hotăriţi să-l punem în serviciul cititorilor.

In două sau trei zile vom începe inserarea în mod gratuit a anunţurilor de „Mică Publicitate“.

Orcare din cititorii noştri caută un post sau oferă unul, are vre-o cameră de închiriat sau caută să închirieze, are de vândut sau de cumpărat mobile sau obiecte, însfârşit orice mic anunţ care nu trece de cinci rânduri, va fi publicat în ziarul nostru în schimbul cuponului tăiat de la sfârşitul paginei a III-a a ziarului şi fără nici altă plată.

Cititorii vor aprecia sacrificiile ce facem.

—

Loteria Sindicatului Presei din Ardeal

Loteria Sindicatului Presei Române din Ardeal din motivul că nu s'au putut încasa sumele respective din biletele plasate spre vânzare se amână pentru data de 16 Februarie 1925 conform aprobarii Ministerului de Intene.

Toate biletele plasate sunt valabile pentru tragerea dela 16 Februarie 1925, şi până la aceasta dată se pot face noui comenzi prin poştă, trimiţând 20 lei valoarea a 10 bilete pe adresa Sindicatului Presei Române din Ardeal Cluj.

Dela Inspectoratul Muncii

Dl P. Popescu, inspector în Ministerul Muncii s'a înapoiat din concediu, reluânudu-şi serviciul la Inspectoratul din localitate.

Guvernul la Regele

Eri dimineaţă a avut loc un consiliu de miniştrii la Sinaia.

După consiliu membrii guvernului au mers în corpore la palatul Pelişor spre a prezenta regelui felicitări pentru aniversarea naşterei sale.

Azi Luni dimineaţă d-nii I. Brătianu şi R. Franasovici au însoţit pe amiralul Beatty în excursia pe Dunăre, la Cazane (Orşova).

Parastas pentru Vasile Lucaciu

In ziua de 28 August (Sf. Maria) se va oficia la Siseşti un parastas pentru odihna sufletului defunctului părinte V. Lucaci.

In acest scop corul Reuniunei de cântări „Vasile Lucaci“ din Satu-Mare, format din intelectuali, va merge la Siseşti. Vor asista deasemenea săteni din Beiul Mare Sătmar şi împrejurimi.

Colectele pentru biserici

Min. Sănătăţii şi Ocr. sociale, în scopul de a uşura îndeplinirea formalităţilor legale pentru facerea de colecte în interesul construcţiilor, reparaţiunilor de biserici sau aşezăminte ştiut bisericeşti, cu deciziunea No. 19749, publicată în M. O. No. 181 din 21 Aug. a. c., a aprobat, ca Mitropoliile şi Episcopiile să autorizeze aceste colecte, ce se vor face în ajutorul unor condici pantahuze cu chitanţe a souche. Autorităţilor administrative şi poliţieneşti le revine dreptul de supraveghiere, în ce priveşte mersul colectărilor şi obiigaţiunea de a stabili sumele colectate cu aceste condici.

Pentru spitale

Consiliul de miniştrii cu jurnalul No. 2340 a aprobat ca din fondul de 30 milioane lei, acordat ministerului sănătăţii şi ocr. sociale asupra bugetului pe anul 1924, 22 milioane să se intrebuinţeze pentru construcţiuni de spitale şi localuri sanitare la Abrud, Braşov, etc. cât şi pentru refacerea clădirilor Sanitare distruse de război. Restul de lei 8 milioane se va întrebuinţa pentru cumpărări de aparate şi material de laboratoare.

Cu cea mai mare satisfacţie luăm cunoştinţă de această dispoziţiune menită a umplea un gol foarte simţit în viaţa spitalelor noastre şi sperăm, că guvernul nu va întârzia în găsirea mijloacelor materiale necesare pentru înmulţirea şi ridicarea instituţiunilor sanitare la nivelul celor din occident, deoarece după factorul moral sănătatea ocupă locul al doilea în perpeturea forţei şi vitalităţii naţiunei.

Medicii veterinari vor primi salariile

S'a primit, din partea Ministerului de Interne un ordin prin care se arată normele de salarizare referitoare la plata mediciilor veterinari. In urma acestui ordin medicii veterinari, cari nu primiseră lefurile de peste 8 luni de zile, vor primi aceste lefuri.

Primpretorii au dreptul a-şi întreţine cai din bugetul statului

Ministerul de Interne, a aprobat prin noul buget ca primpretorii din judeţ să-şi poată întreţine caii, necesari transporturilor în interesul serviciului.

Aprobarea bugetului zootechnic

S'a aprobat deaseminea bugetul fondului zootechnic din localitate, în valoare de 1725000 lei.

Incendiu din trăsnet

In seara zilei de 23 August, la ora 9, s'a aprins, în urma unui trăsnet, cocina lui Ioan Farcaş din comuna Târnova. Fiind temeri, din cauza vântului, că focul s'ar putea întinde, mulţumită agerimei poliţiştilor din localitate, precum şi întregei populaţiuni locale, focul a putut fi localizat. Nu a fost nici un fel de victimă.

Dela administraţia ziarului

Toţi onoraţii noştri abonaţi cari sunt în restanţă sunt rugaţi a'şi achita abonamentele de urgenţă.

Refuzurile de numeri dela această dată încolo nu vor fi luate în considerare, până când nu sunt însoţite de costul numerilor pe cari i-au primit respectivii abonaţi.

Din Curtici

Contrabande de mătasă la Curtici

In ziua de 10 August la vama din Curtici a fost surprinsă — cu contrabandă de mătasă — dna Sabina Herşcovici, cunoscută recidivistă în asemenea specialitate.

I-s'a aplicat o amendă de 246.000 lei, conform legii.

*

La 6 August a fost surprinsă — tot cu mătasă de contrabandă — dna Saia Alice, originară din Botoşani. Marfa a fost confiscată, iar numitei i-s'a aplicat o amendă de 168.000 lei.

*

Asupra unui necunoscut, care n'a putut fi încă indentificat, şi care trecea vama în ţară cu acceleratul de Viena în ziua de 16 August, s'a găsit deasemenea mătasă de contrabandă, care a fost confiscată, iar contravenientul amendat cu 100.000 lei.

Incasările vamei din Curtici

Pe luna Iunie, la Curtici, încasările vamale întrec pe toate cele din lunile trecute. S'au încasat în total 70 milioane lei. Incasările totale începând dela 1 Ianuarie şi până astăzi se cifrează circa la 400 de milioane.

Transferări în cercul medicilor veterinari

Aflăm că cu ziua de 10 August prietinul nostru, dl, dr. veterinar Ioan Bogdan a fost transferat dela serviciul zootechnic din Timişoara — unde funcţiona în calitate de şef de Direcţiune — la vama Curtici în calitate de medic veterinar al acestui punct vamal.

Nou şef de gară la Curtici

Pe ziua de 15 August, a fost numit şef de gară la Curtici — în locul dlui C. Canavea — dl. Gh. Bodea, fost şef al biuroului M. 2. Dl. Canavea a fost transferat în Direcţiune.

Hoţi prinşi

In ziua de 20 corent Văduva lui Francisc Genge din Str. Cornel Popescu 34 a reclamat poliţia că din podul casei i s'a furat linjerie în valoare de 15000 lei.

Cercetarea cazului a fost încredinţat agentului Zevelcuţa Ioan. sub auspiciile dlui Comisar Dulamiţă G. care după o cercetare de 4 zile a reuşit să descopere pe autorii acestui furt, în persoana indivizilor Turceanu Iosif şi Gostola Iosif care au fost prinşi, arestaţi şi înaintaţi parchetului, împreună cu Văduva Iulia Reich, care a fost dovedită ca gazdă de hoţi. Aceştia aû mai avut de complice pe individul Popa Todor, care a dispărut, toţi trei erau constituiţi în bandă.

De menţionat că Turceanu Iosif şi Popa Todor, au comis furtul tocmai în ziua când a fost eliberat din închisoare, unde fusese închişi tot pentru furt.

Conflictul dela minele de aur din Brad aplanat

Suntem informaţi, că conflictul de muncă. care isbucnise între Direcţia minelor de aur din Brad şi muncitori ei, a fost aplanat — muncitorilor aprobându-li-se în spor de 20%, peste cel vechiu. Cu aceasta aprobare, s'a încheiat între Direcţie şi muncitori un nou contract colectiv.

Reducerile de termen militar

Tinerii cari, având dreptul la reducerea termenului de serviciu militar (art. 52 şi 53 din legea recrutărei) n'au cerut această reducere la timp la recrutare, din cauză că nu posedau acte, pot să înainteze ministerului de războiu (secţia recrutărei) prin cercul de recrutare respectiv cereri cu actele sprijinitoare până în ziua de 25 Septemvrie a. c. cel mai târziu. (Art. 127 din regulamentul legei recrutărei prevede ca cererile depuse după această dată nu mai pot fi luate în seamă).

Ministerul de războiu (direcţia recrutării), a luat următoarele dispoziţiuni cu privire la amânările de studii:

Tinerii, recrutaţi, absolvenţi ai şcoalelor secundare (cu drept la art. 52 L. R.) cari doresc să fie amânaţi pentru continuarea studiilor pentru continuarea studiilor, pentru anul şcolar 1924—1925, vor înainta cererile lor prin cercurile de recrutare de care depind.

Cererile vor fi însoţite de actele prevăzute la art. 86 din legea recrutărei şi vor fi prezentate la cercurile de recrutare până la 1 Octomvrie a. c. (conform art. 89 legea recrutărei), după care dată nu se mai primesc.

Tinerii, cari din cauza deschiderii târzii a facultăţilor şi a şcolilor superioare nu pot dovedi şi înscrierea la studii acum, pot da o declaraţie prin care să facă dovada înscrierei după data deschiderei şcolilor.

(x) **De seară,** se va rula pentru ultima dată la Cinematograful „Apollo“ filmul „Tragedia Amorului“. Partea primă a filmului de tot interesant fiind isprăvită, zilele următoare ne vor aduce şi partea a doua în care joacă aceleaşi celebrităţi din lumea filmurilor.

(x) **Partea a doua din „Tragedia Amorului** va fi rulată de Cinema „Apollo“ începând de Miercuri şi până Sâmbătă.

Linia aeriană Bucureşti—Paris

Compania a comandat în Decemvrie 1923 patru mari monoplane cu aripi groase, al căror prototip s'a clasat deja în mod strălucitor la primul concurs al marilor avioane de transport in 1923. In ultimul timp aceste avioane au trecut prin îmbunătăţiri importante, graţie directivelor date de către compania franco-română de navigaţie aeriană.

Probele statice ale acestui nou timp de avion s'au făcut în uzinele FARMAN:

Coeficientul de 6 cerut de către serviciul technic al aeronauticei a fost atins cu cel mai mare succes: probele s'au urmat mai departe, şi aripele nu s'au sfărâmat decât sub sarcina formidabilă a aproximativ 26.806 kgr. saci de nesip. Fuselagiul a fost probat cu acelaş succes, suportând coeficientul cerut.

Primul avion al acestei noui serii de patru este complect terminat şi a efectuat primele sboruri la Toussus-Le Noble. In momentul de faţă el urmăreşte în prezenţa serviciului technic al aeronauticei obţinerea certificatului său de navigabilitate.

Curagiosul gest al unui ziarist

Un ziarist italian, anume Vezio Monticelli, scria zilele trecute la biroul său din redacţia ziarului „Gazzettino“ din Veneţia, când auzi nişte strigate disperate.

Alergând la fereastră văzut un copil de vre-o 12 ani care se zbătea în apele canalului. Fără asta mult la gânduri, curagiosul ziarist sări în apă dela o înălţime de 7 metri şi prinzând copilul îl ajută să se urce într'o barcă ce tocmai se apropia.

O americană alăptează un pui de urs

D-na Effic Beal din satul Massachusetts, a primit din partea Societăţii de protecţie a animalelor o medalie de aur pentru „un act extraordinar de devotament matern.“

Această doamnă alăptase, întradevăr, ea însăşi un mic puiu de urs, a cărui fu ucisă de soţul ei la vânătoare. Micul animal fusese adus dnei Beal, care de teamă să nu-l vadă murind. îi oferi propriu-i sân şi-l alăptă regulat împreună cu copilul ei timp de mai multe luni.

Trebuie adăogat că d-na Beal locuieşte la nordul pădurei Maine şi că în momentul când puiul de urs îi fu adus nici o femeiă da animal domestic nu se afla în măsură să-l nutrească.

x **Vine punctul viu de ţintă:** „Hora Dragostei“ cu Fryland în rolul principal.

x **Astăzi, Marţi şi mâine Miercuri** se va rula încă la „Urania“ piesa „Micul musicant pribeag Daddvie“ cu copilul minune, americanul Jackie Coogan, vestit în lumea întreagă pentru felul cum interpretează.

Expoziţia Zootechnică a Ardealului şi Banatului

Expoziţia Zootechnică a Ardealului şi Banatului se face în scopul de a se arăta gradul de desvoltare la care a ajuns creşterea animalelor în această parte a ţării româneşti, de a proba, că aci există o pepinieră de reproducători aleşi, ce ar putea fi folosiţi în celelalte regiuni mai puţin înzestrate din acest punct de vedere, de a creia debuşeuri pentru desfacerea animalelor şi a produselor lor, în general de a demonstra ceeace munca, inteligenţa şi ştiinţa aplicată a putut produce pe terenul creşterii animalelor.

Expoziţia se va ţine la 12, 13 şi 14 Septemvrie, în clădirile construite anume pe piaţa târgului de vite din Cluj.

Ea va fi deschisă pentru vizitatori zilnic dela ora 8—18.

Crescătorii, cari vor avea animalele la expoziţie precum şi vizitatorii, sunt rugaţi să se îngrijească din vreme de cvartire. Pentru acest scop ei se pot adresa şi comitetului expoziţiei, care se va nizui a le face toate înlesnirile posibile.

Comisiunile Zootechnice judeţene vor desemna animalele, care vor fi expuse. Termenul ultim al desemnării animalelor este 10 August.

La expoziţie se vor admite numai animale de prăsilă crescute în cele 22 judeţe ce aparţin Tansilvaniei şi anume:

a) Cavaline: armăsari şi iepe (cu şi fără mânz) din rase indigene ameliorate şi pure (ardeleneşti de şes şi de munte, săseşti, şvăbeşti, lipiţani, nonius, ghidran, northstar, furioso, $1/2$ şi pur sânge arab, $1/2$ şi pur sânge englez, anglo-arab etc.) produşi din armăsarii statului şi particulari.

b) Bovine: tauri, vaci (cu şi fără viţei) şi tineret din rasele ardeleneşti, varietăţile româneşti, tip pinzgau, simental, algau, intal, precoce importate etc. Tauri, bivoli, bivoliţe şi tineret.

Din speciile de mai sus se pot expune familii întregi compuse din cel mai mult 6 cavaline sau bovine.

c) Ovine: berbeci şi oi ţurcane, ţigăi, caracul merinos.

d) Caprine: ţapi şi capre.

e) Porcine: vieri şi scroafe mangaliţă. jork, berk, basna şi alte varietăţi cu caractere zootechnice perfect fixate.

f) Animale mici domestice de orice specii, rasă sex şi vârstă ş. a. paseri de curte (găini, gâşte, raţe, curci, bibilici, porumbiei), iepuri de casă, câini etc. Uniunea crescătorilor de animale mici de casă, „Fauna“ va da tot sprijinul la pregătirea acestei secţiuni.

Art. 10. Nu se admit din categoriile b—f sub nici un cuvânt spre a fi expuse, corcituri şi animale castrate.

Transportul animalelor destinate a fi expuse, se face plătindu-se taxa întreagă la ducere, iar înapoierea se va face gratuit pe baza aceleiaşi foi de trăsură (Decisiunea Ministerului de Comunicaţii Nr. 7971—1924).

Cheltuelile de transport cuvenite pentru animalele desemnate de comisiunile zootechnice (vezi art. 3), vor fi achitate de acaste comisiuni. Acele comisiuni zootechnice, cari vor fi vărsat comitetului organizator întreagă suma stabilită de acest comitet, vor cere ulterior rambursarea cheltuelilor în chestiune.

Ministerul de Comunicaţii a aprobat o reducere de 75% pe CFR. pentru proprietarii, însoţitorii şi vizitatorii expoziţiei cu obligaţiunea deavea o legitimaţie eliberată de Comisiunea Zootehnică a judeţului de unde pleacă şi numai pe durata cu 2 zile înainte de începerea expoziţiei şi 2 zile după terminarea ei, adică în total valabilitatea va fi de 8 zile.

Hrănirea animalelor desemnate de comisiunea zootehnică şi admise la expoziţie se face pe cheltuiala comitetului organizăator, atât în expoziţie, cât şi în zilele de transport spre casă. Ingrijitorul şi hrana lui rămân în sarcina proprietarului.

Tot el va da şi rechizitele necesare ca găleţi de adăpost, traistă sau cutii pentru grăunţe, căpestre şi lanţuri (cel puţin câte două pentru armăsarii şi tauri), ţesale perii etc.

Orice vânzare de animale se va anunţa de către proprietar imediat biroul expoziţiei pe blancheta ce va sta la dispoziţia celor interesaţi în localul acestui birou.

Comitetul expoziţiei va afişa toate vânzările efectuate la expoziţie prin afişe speciale.

Pentru toate vânzările făcute la expoziţie, vânzătorul va plăti Comitetului 3 la sută din preţul vânzării.

Toţi vizitatorii expoziţiei plătesc 10 lei pentru un bilet, care le dă drept la o singură intrare.

Se vor da diplome speciale acelor proprietari, cari vor putea dovedi producţia anuală de lapte a vacilor aduse la expoziţie sau a familiei bovine, din care provine taurul expus.

Vor fi preferite acele animale, pentru cari se va arăta producţia de lapte pe timp de mai mulţi ani şi eventual pentru mai multe generaţii pe linia ascendentă.

Concomitent cu expoziţia se va ţinea un concurs pentru vaci de lapte, la care vor putea lua parte vaci în perioada a II-a de laptaţie (29—104 zile după fătare) şi cu cel puţin al doilea viţel.

Mulgerea vacilor se va face chiar la expoziţie şi se va constata exact după rase producţia calitativă şi cantitativă atât a laptelui cât şi a untului.

Se vor da premii speciale atât pentru cele mai bune producătoare de lapte, cât şi separat pentru cele mai bune producătoare de unt.

Grupurile de animale selecte expuse de aceeaşi crescătorie se vor aprecia şi premia separat. In special la oi şi porci se va lua în consideraţie media calităţilor întregului grup şi nu calităţile excelente a câte unui singur animal.

Expoziţia coincidând cu târgul de mostre, se rezervă în acesta o secţiune specială pentru aparate şi maşini de provenienţă indigenă, utilizate în exploatarea animalelor, precum şi în industrializarea produselor de origină animală.

Se primesc tot felul de produse de provenienţă animală ca lapte cu toate derivatele sale, carne cu toate preparatele sale, ouă, lână şi postavuri, piei şi fabricatele lor, fabricate de oase, coarne, păr, unghii, maţe, pene, îngrăşăminte, artificiale, medicamente de provenienţă animală etc., cu un cuvânt toate produsele industriale sau chimice, cari au ca bază produsele de provenienţă animală. Mai departe totfelul de aparate, maşini furaje artiticiale, medicamente veterinare, cărţi, imprimate etc., utilizate fie direct fie indirect pentru îngrijirea, întreţinerea şi perfecţionarea animalelor domestice sau pentru intensificarea exploatării raţionale a lor şi a produselor lor.

Terminul pentru anunţarea participării: 1 August 1924. Anunţările se vor înainta Comitetului expoziţii (Cluj, Piaţa Cuza Vodă No. 4) arătându-se adresa exactă a fabricantului, industriaşului, cooperativei etc., care doreşte a participa precum şi tabloul obiectelor destinate a fi expuse şi în fine teritorul de care are nevoie în metri pătraţi.

BON pentru un ANUNŢ de publicat la rubrica

Mica Publicitate

26 August 1924

Ultima oră

Chimia și microbii în viitorul războiu

Leafield 23. — Chestiunea întrebuințărei gazelor și germenilor otrăvitori ca armă de războiu, formează subiectul unui raport înaintat de comitetul însărcinat de Liga Națiunilor să cerceteze efectele probabile ale descoperirilor chimice într'un eventual viitor războiu. O copie de pe acest raport a sosit în Londra. Obiectul acestui raport este de a arăta publicului consecințele teribile ale oricărui războiu viitor și tot ce știința modernă ar putea să pună în serviciul unui războiu modern, relevând natura pericolului care amenință lumea.

Comitetul este compus din dnii: Smith (America), general de Marinis (Italia), colonelul Pequin (Franța) și vicontele Cecil (Marea Britanie).

Se face un tablou al unui atac eventual săvârșit cu gaze otrăvitoare asupra orașelor mari. Gazele întrebuințate nu ar fi dintre acelea cari pun ființele în invaliditate numai temporară, deoarece obiectul atacului ar fi să împiedice sau să distrugă complet orice activitate.

La începutul ultimului războiu se cunoșteau abia vr'o 30 gaze asfixante; astăzi se cunosc mai bine de 1000.

Această armă chimică, dupăcum a fost întrebuințată în cursul războiului trecut, adăogându-se intensitatea și eficacitatea crescândă, ar produce astăzi efecte fiziologice foarte complicate. Nu se poate concepe o limită în puterea acestei arme destructive.

Cu toate că efectele grave ale acestei arme asupra ființelor ce nu se pot apăra, ar putea fi micșorate prin măsuri protectoare adecuate, totuși problema apărărei populațiunei civile, rămâne încă nerezolvată.

[illegible] ca o armă, sunt continuu în uz în timp de [illegible] de războiu [illegible] la dispoziția oricărei mari puteri industriale [illegible] ar poseda fabrici chimice.

A 30-a sesiune a „Ligii Națiunilor"

GENEVA, 23. — Consiliul societății Națiunilor se va întruni la Geneva la 29 August viitor, spre a ține sub presidenția d-lui Hymans, ministru al afacerilor străine și reprezentant al Belgiei, cea de a 30-a sesiune.

Printre chestiunile cari figurează la ordinea zilei a acestei sesiuni, trebue să menționăm pe acea a controlului militar al Austriei, Bulgariei și Ungariei.

Ne amintim că la precedenta sesiune, consiliul însărcinase un comitet de juriști, de a-i aduce la cunostință părerea sa asupra cererilor pe care i le prezentaseră câteva state, în vedere de a lua parte la consiliu, când se va delibera această chestiune. Consiliul va lua cunoștință de părerea comitetului de juriști, în acelaș timp și de lucrările comisiunei permanente militare.

Chestiunea delimitării frontierei Irakului (regiunea Mossul) va fi de asemenea examinată de consiliu, după cererea guvernului britanic. Se știe că articolul 3 din tratatul dela Lausanne stipulează că, în lipsa unui acord între Turcia și Marea Britanie privitor la frontiera între Turcia și Irak, litigiul va fi adus în fața consiliului societății Națiunilor.

Consiliul va examina situația economică și financiară a Austriei și a Ungariei, unde comisarii Societății Națiunilor asigură — în colaborare cu guvernele interesate — executarea planului de refacere, elaborat de Societatea Națiunilor.

Câteva chestiuni privitoare la regiunea Sarre și la Danzig vor figura deasemenea la ordinea de zi a acestei sesiuni.

Comisia pentru reducerea armamamentelor, comisia permanentă militară, comitetul economic, comisia mandatelor, comisia [illegible] pentru cooperarea intelectuală, înaltul comisar al [illegible] și oficiul autonom pentu [illegible] greci vor prezenta consiliului rapoartele lor.

Vor fi primiți la concurs cetățenii români cari întrunesc următoarele condițiuni:

a) Să fi terminat cu succes cel puțin două clase secundare ori să se fi eliberat din armată cu gradul de plotonier;

b) Să aibă vârsta de cel puțin 24 ani și să nu fi împlinit 30 ani;

c) Să cunoască perfect limba română în scris și în grai;

d) Să fie deplin sănătoși.

Tinerii cari doresc a fi înscriși la concursul de admitere în școală, vor trebui să înainteze până cel mai târziu la 1 Septemvrie 1924 o cerere timbrată în regulă (timbru fiscal de 1 leu și timbru asistenței sociale de 50 bani) către direcțiunea I a apelor Cluj, strada Mico No. 32.

Cererea va fi însoțită de următoarele acte:

a) Extras de naștere sau extras de botez;

b) Certificatul școlar despre cea mai înaltă clasă terminată cu succes, sau un act din care să se constate că a servit în armată cu gradul de plotonier;

c) Certificatul medical;

d) Certificatul de bună purtare.

2. Examenul va începe în ziua de 9 Septemvrie 1924, la ora 8 dimineața, în localul școlii de agenți hidraulici din Arad, bulevardul General Dragalina No. 26. asupra materiilor celor două dintâi clase secundare urmând a se prezenta la acest concurs toți cari și-au înaintat cererile de admitere.

3. Tinerii admiși în școală se vor prezenta la cursuri în ziua de 14 Septemvrie 1924, aducând fiecare rufăria de pat, inclusiv saltea (sac de pae). (2)

Economice.

Situațiunea Băncii Naționale la 9 August crt.

Stocul metalic: 6,111,858,317 lei, față de 6,049,820,221 lei cât era la 2 August. Deci o creștere cu 62,028,096.

Efecte scontate: 6,304,633,797 lei, față de 6,260,419,200 lei câte erau la 2 August.

Imprumuturi pe efecte publice: 438,131,873 lei, față de 437,972,144 lei câte erau la 2 August.

Bilete de banca în circulațiune: 18 miliarde 313,249,740 lei, față de 18,147,400,930 lei câte erau la 2 August. Adică o sporire a circulațiunii fiduciare cu 165,848,810 lei.

Vadul comercial

Doleanțele comercianților

Alaltăieri de dimineață s'a prezentat dlui dr. I. N. Anghelescu, secretarul general al ministerului de industrie și comerț, o delegație a „Sindicatului comercianților și industriașilor din România", care i-a prezentat un memoriu.

In acest memoriu, comercianții amintesc dluî ministru de industrie de promisiunea făcută și repetată comercianților de a veni cu legea „Vadului comercial".

Cum timpul e înaintat, comercianții cer ca până la votarea acelei legi, să se ia pe cale de decizie a consiliului de miniștri, dispoziții provizorii cari să împiedice încheierea oricărui nou contract peste chiriașii comercianți actuali.

Un împrumut de investițiune pentru Ungaria

După cum anunță ziarele de după amiază, vor începe în curând aci negocieri asupra unui nou împrumut de invențiune care va fi mai mare decât împrumutul de asanare.

Imprumutul de investițiune va servi la ameliorarea stării căilor ferate și a întreprinderilor de Stat și ca împrumut de asanare industrială și agricolă.

Drept garanție pentru acest împrumut vor servi terenuri în întindere de 400.000 jugăre cari revin Statului din impozitul asupra averilor sau se vor da în garanție de acoperire, ca și în Germania, anumite mari întreprinderi industriale.

—oo—

Devizele și valuta.

Rador, 25 August.

Zürich:	Deschiderea:	Inchiderea:
Berlin:	127.50 —	127.—
Amsterdam:	206.75 —	206.75
New-York:	533.75 —	534.—
Londra:	2396.— —	2397.—
Paris:	2862.— —	2870.—
Milano:	2356.— —	2357.—
Praga:	16.— —	16.—
Budapesta:	69.50 —	69.50
Belgrad:	655.— —	655.—
București:	245 50 —	247.50
Varșovia:	102.50 —	102 50
Viena:	7525.— —	7525.—

Bucuresti închiderea: Paris 11.58, Londra 958, Berlin—, Newyork 212.—, Milano 954, Zurich 40.—, Viena 30.50, Praga 642, Budapesta —

Valute: Napoleon —, Marca de aur —, leva —, lira turcească —, font englez 900, franc francez 1175, franc elvețian 40, lira 950, drachma —, dinar 216, dolar 210.—, coroana austriacă 30.—, coroana maghiară 28 —, so col 625, Marca poloná —.—

CRONICA ȘCOLARĂ

Concurs de admitere în școala de agenți hidraulici din Arad

Organizarea școalei.

1. Școala de agenți hidraulici are de scop formarea de personal tecnic necesar pentru conducerea și supraveghierea executării lucrărilor hidraulice.

Durata cursului școlii este de 3 ani și anume în fiecare an 4 luni instrucțiune teoretică la școală, iar restul timpului practică la serviciile exterioare ale Statului sau la sindicate, de îndiguiri de regulări, cursuri de apă etc.

Absolvenților școlii li se vor elibera certificate de agenți hidraulici, în baza cărui certificat ei pot fi angajați în serviciul Statului.

2. Invățământul în școală este gratuit.

Elevii primesc gratuit cele necesare studiilor lor, adică: textele de cursuri, planșetele, hârtie de desen și celelalte mici accesorii de librărie, afară de compasuri pe cari vor trebuie să-și le procure pe cheltuiala lor.

3. Elevii admiși în școală, pe timpul cursurilor teoretice, vor primi locuință și hrană în natură sau în schimbul hranei un ajutor bănesc; iar în timpul practicei vor primi locuința în natură și o diurnă lunară de 1200 lei fără alte adaose.

4. Elevii vor fi supuși la toate regulele de ordine și disciplină cari vor fi stabilitate de direcțiunea școlii.

Condițiuni de admitere în școală.

1. Admiterea se va face prin concurs.

CRONICA SPORTIVA.

Match de football pentru premiu Aac--Gloria 0:0

Târgul-Mureș—Brașov 2:0. — Alte concursuri. — Noui recorduri în atletitică. — Tennis

Arad, 25 Aug.

In anul acesta dintre echipele de categoria I din Arad înafară de „Ate" care din motive necunoscute nu s'a încris la „premiul ferarilor" va fi disputat numai de către „Gloria-Cfr.", „Amte" și „Aac" dintre cari întâlniri cea dintâiu a fost

Aac—Gloria 0:0.

pe terenul dela Mureș al Gloriei în fața unei asistențe mai puțin numeroase. După cum se observă și din rezultatul acestui joc decursul era mai puțin valoros, fiidcă echiperii ambelor societății n'au produs ceva mai select. Jocul a fost lipsit de animație fără mult suflet și combinații. Omogenitate și legătură mai perfectă vedem [illegible] la „Gloria" față de o nouă formație a lui „Aac", dar lipsa de inițiativă directă și energică a înaintașilor Gloriei de rândul acesta nu s'a produs. In tot cursul matchului prepoderanța este pe lângă Gloria dar pasările sunt greșite și parte respinse de apărarea lui „Aac". Echiperii lui „Aac" încearcă norocul mai mult prin „ieșiri", dar fară rezultate serioase. Provocă câteva cornere dar și acestea rămân pradă apărării Gloriei.

In repriza cea dintâiu cuvântul revine în întregime Gloriei pe când în partea doua jocul pare a fi dela egal la egal. Cât privește nestatornicia înaintașilor Gloriei care schimbându-se mereu n'au putut predomina apărarea adversarului din cauza pozițiilor desschimbate în cari nu-și găseau locul. Gloria prin acest semi succes pune în discuție premiul pe care l-a deținut cei doi ani din urmă. Formația echipelor, Gloria: Kiss, Magori—Hustig—Pap, Cosma—Kajtor—Tisa, Preșovski, Muller, Vasvari, Szabo. Aac: Baloghy—Singer, Iarmatzky—Piros—Palinkas—Columban—Pfeifer, Gebrovsky, Romvari, Ceka, Torok. Arbitru: Kubick.

Brașov

Tg.-Mureș—Brașov 2:0 (1:0)

Intâlnirea reprezentativelor acestor două orașe s'a desfășurat în fața unui public numeros între cadrele unei festivități solemne și serbătorești. După formali-tățile obișnuite și după discursul pronunțat ambelor echipe Tg. Mureș primește un cadou de niște flori admirabile și începe jocul. Trăgând o paralelă între forța acestor echipe deloc n'am putea aplica verdictul în defavorul brașovenilor, cari dacă nu erau mai tari în formațiunea ce o aveau, dar cel puțin au fost egali oaspeților adversari. Că totuși pe terenul propriu au trebuit să sufere înfrângerea aceasta a obvenit din două greșeli elementare ale apărării. Am putea spune dealtcum că linia de halfi s'a ridicat mult deasupra celei din Tg. Mureș. In partea dintâiu în minutele dela început printr'o greșală de neiertat a apărării brașovenilor prin mingea lui Csatt (Tg.-Mureș).

Brașovul pierde primul punct. In repriza doua Brașov se reculege își adună toată forțele și își predomineză net adversarul, totuși acțiunile lor rămân fără rezultat real fiind lipsite de succes. Tg.-Mureș reagează și aproape de sfârșitul jocului prin ieșirea lui Kertesz ajunge la al doilea goal prin care se închide scorul de puncte și jocul se termină.

Petr[...]

Camp—Amte 3:1 (0:[...]

Nu odată jocul a trebuit să sufer[...] zitor și prin aceasta nivelul sporti[...] stor manifestări să se prăbușească [...] sub un nivel ce nu-i aparține di[...] lipsei de bună conducere, de price[...] imparțialitatea arbitrilor, fie consti[...] chiar inconștiente aceste întâmplări [...] fost și cazul din matchul de față [...] începutul său fair, frumos și plăcut [...] aproape la scandal. Slabiciunea arb[...] dat ocazie la multe neînțelegeri iar [...] ajunși să nu fie predominați s'au [...] ieșiri neadmise și incorecte ceeace [...] cat suspendarea mai multora dintre [...] In repriza I-a „Amte" predominează [...] priza a doua jocul își pierde farm[...] repetitele greșeli ale arbitrului și [...] mare decade. Se suspendă dreptul [...] pentru doui „Amte"-iști când „C[...] junge la cuvânt și prin goalurile [...] Kiminich și 1 a lui Licker închee jo[...] partea muncitorilor arădani Stofa [...] un singur goal. Arbitru: Schuster.

Victoria—Nac

2:1 (0:1)

După învingerea lui „Torekves" [...] își asigură o nouă și frumoasă vi[...] asupra lui „Nac". In repriza I-a „N[...] la suprafață în a II-a însă „Victoria" [...] refac și prin jocul lor energic pun[...] adversarii săi pe cari îi ține bine [...] poarta lor proprie și prin goalurile [...] cigan și Istvanfi termină încheind [...] cu 2:1.

Timiș[...]

Tac—Kinizsi

1:1 (0:0)

Campioana națională n'a putut a[...] rezultat mai bun având de a face c[...] puternică a Clubului Atletic Timiso[...] lurile sunt date de Tarnok (Tac) ș[...] (Kinizsi).

HaKoah—Victoria

Echipe în categoria II-a termină [...] zultatul 3:1 (1:0.

Atl[...]

La concursul lui „Kac" Peter [...] recordul pe 200 m. plat. 22 s. 7, [...] bath pe cel de 1500 m. 4 m. 19.8 [...]

Te[...]

Deoarece concursul lui „Nac" n[...] minat încă rezultatele finale le pub[...] alt număr.

Dela Redac[...]

P. C. *Iosășel.* Nu am primit [...] dența din chestiune.

Tipografia „Aradul"

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. [...]

ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreap[...]

Tiparul Tipografiei „Aradul" S. P. A. în Arad. Cenzurat: PREFECTURA JUDEȚU[...]